

Схема оцінювання тесту з української мови і літератури – 12 клас, 2023 р.

Тестові завдання	Правильні / можливі варіанти відповідей	Схема оцінювання
1. Доберіть до тексту заголовок, який відображав би його тему.	<p>Що зроблено для безсмертя? Чи: Дух, що єднає людство. Або: Роздуми про сенс життя.</p> <p align="center"><i>(Можливі інші варіанти).</i></p>	<p>Усього 2 б.: 2 б. – за сформульований заголовок, який відповідає темі тексту; 1 б. – за формулювання, яке частково відбиває тему тексту; 0 б. – за формулювання, яке суперечить темі тексту чи відсутність відповіді.</p>
2. Сформулюйте головну думку прочитаного тексту і запишіть її одним поширеним реченням.	<p>«Справді, що встиг зробити? Що встиг здобути у своєму двадцятидвохрічному світі? Де ж поема твого життя?»</p> <p>Молодь, незважаючи на відсутність життєвого досвіду, повинна прагнути бути корисною для суспільства.</p> <p align="center"><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 3 б.: 3 б. – за сформульовану головну думку, яка відповідає змісту уривка; 2 б. – за незначні відхилення у формулюванні головної думки; 1 б. – формулювання, яке частково відбиває головну думку тексту; 0 б. – за формулювання, яке суперечить темі тексту чи відсутність відповіді.</p>
3. Спираючись на текст, дайте письмові відповіді на кожне питання одним складним реченням.	<p>А. У двадцять два роки герой твору стоїть на порозі дорослого життя, і в нього виникають питання, як будувати своє майбутнє, чим бути корисним людям.</p> <p>Б. Головний герой роману «Собор» відчуває у собі великі пориви до творчості, але одночасно у нього виникає питання, чи зможе він досягти вершин творчості попередніх поколінь.</p> <p>В. Собор, цей «образ нескінченності», «ця горда поема степового козацького зодчества “ хвилює хлопця, входить у його “молодість” і надихає юнака на роздуми, на подвиги, на творчість.</p> <p align="center"><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 6 б.: 2 б. – за кожну правильну, змістовну відповідь; 1 б. – за нечітко сформульовану відповідь, яка частково розкриває питання; 0 б. – за відповідь, яка суперечить темі тексту, чи її відсутність.</p>
4. Ви характеризували образ Миколи Баглая на уроках літератури і прийшли до висновку, що герой роману “Собор” О. Гончара ідеалізований, в його образі виражена авторська мрія про людину. Але Микола Баглай – ваш ровесник.		<p>Усього 3 б.: 3 б. – за змістовну, аргументовану відповідь; 2 б. – за частково аргументовану відповідь; 1 б. – за неповну, суперечливу відповідь.</p>

<p>Чи знаходите ви в ньому щось близьке власній душі? Спираючись на текст, дайте відповідь на питання 2-ма поширеними реченнями.</p>		
<p>5. Спишіть виділені у тексті слова і доберіть до них (<i>самостійно</i>) по 2 текстуальних синоніми.</p>	<p>Надихати, запалювати, окриляти (одухотворяти, наснажувати). Гармонія, злагода, узгодження (злагожденість, милозвучність).</p>	<p>Усього 4 б.: по 1 б. за кожний правильно дібраний синонім.</p>
<p>6. Випишіть із тексту чотири приклади різних художніх засобів, через ризик вкажіть вид тропу (<i>епітет, метафора, уособлення, порівняння, тавтологія, гіпербола тощо</i>).</p>	<p>А. Слава поета у мареві мариться – тавтологія. Б. Невідомий митець – епітет. В. Мов вітром напнутий парус – порівняння. Г. Життя проклало свої русла – метафора.</p> <p style="text-align: center;"><i>(Можливі інші варіанти).</i></p>	<p>Усього 4 б.: по 1 б. за кожний правильно дібраний троп.</p>
<p>7. В уривку із роману „Собор” вставте, де потрібно, розділові знаки.</p>	<p>Не сподівався Микола, що доля собору так зачепить його Зачіплянку, собору, який перед цим був ніби в безнадійному забутті і, здавалось, нікого вже не цікавив. Дотепер, мабуть, ні в кого й питання не виникало, стояти йому чи ні, можна жити без нього чи не можна, так само, як не виникають у металурга сумніви: йти чи не йти йому сьогодні на зміну, ставати чи не ставати до печі мартена. Виходить, ти помилявся? Гадав, що тільки тобі доступна краса цього архітектурного шедевра, а інші таких речей уже не сприймають? Чи, може, й справді були глухі? Може, тільки зараз нарешті слух у людей на красу повертається? І не одного тебе обурює, що рука невігласа зважається посягти на труд людський, на це дивовижне творіння козацького бароко... Сучасний вандалізм — звідки він, звідки ця психологія браконьєрства?</p>	<p>Усього 10 б.: 10 б. – 0 пом.; 9 б. – 1 пом.; 8 б. – 2 пом.; 7 б. – 3 пом.; 6 б. – 4 пом.; 5 б. – 5 пом.; 4 б. – 6 пом.; 3 б. – 7 пом.; 2 б. – 8 пом.; 1 б. – 9 пом.; 0 б. – 10 пом.</p>
<p>8. Виправте помилки, допущені автором.</p>	<p>Своєрідним жіночим оберегом в <u>Україні</u> завжди був віночок. І нині, як і в давнину, з <u>раннього</u> дитинства кожна дівчинка <u>вчиться</u> виплітати з різного зілля віночки. Віночок служив не тільки окрасою голови дівчини, він був “<u>знахарем</u> душі”, бо в ньому є чаклунська сила, <u>що</u> і <u>біль</u> знімає, і <u>волосся</u> береже. До віночка впліталось багато різних квітів. Переважна більшість із них має лікувальні <u>властивості</u>. Всього <u>в</u> українському вінку дванадцять квіток, і кожна з них є своєрідним <u>лікарем</u> і оберегом.</p> <p style="text-align: center;">(М. Крушук)</p>	<p>Усього 10 б.: 10 б. – 0 пом.; 9 б. – 1 пом.; 8 б. – 2 пом.; 7 б. – 3 пом.; 6 б. – 4 пом.; 5 б. – 5 пом.; 4 б. – 6 пом.; 3 б. – 7 пом.; 2 б. – 8 пом.; 1 б. – 9 пом.; 0 б. – 10 пом.</p>

9. Заповніть пропуски у реченнях.	Демонстрація пальт нової колекції Миколи Ткаченка відбудеться через три місяці.	Усього 3 б.: по 1б. за кожне правильно вжите слово.
10. Відредагуйте речення, запишіть їх.	<p>1. "Життя має вартість лише тоді, – говорив батько частенько, – коли людина може допомагати іншим".</p> <p>2. Дуже прошу вас, Петре Миколайовичу, ставте розбірливий підпис.</p> <p>3. Господарі виставкового павільйону добре підготувалися до прийому більш ніж дев'ятисот гостей із сімдесяти міст України.</p> <p>4. Друзі, підімо до Гордія Юрійовича, щоб подякувати йому за корисні поради.</p>	Усього 8 б.: 2 б. – за кожне правильно відредаговане речення; 1 б. – за частково правильну відповідь; 0 б. – за неправильну відповідь чи її відсутність.
11. Установіть відповідність між видами підрядних частин і реченнями.	<p>1. Обставинне мети – Г.</p> <p>2. Обставинне умови – Б.</p> <p>3. Обставинне причини – Г.</p> <p>4. Обставинне міри й ступеня – А.</p> <p>1 - Г; 2 - Б; 3 - Г; 4 - А.</p>	Усього 4 б.: по 1 б. за кожний правильно визначений тип речення.
12. Поясніть значення фразеологізмів.	<p><i>Крутити хвостом</i> – вдаватися до нечесних вчинків.</p> <p><i>Бігати як курка з яйцем</i> – приділяти незаслужену увагу, метушитися, не знаходити собі місця.</p> <p><i>Стріляний горобець</i> – про людину, яка багато зазнала у житті.</p> <p><i>Загрібати жар чужими руками</i> – привласнювати наслідки чужої праці. (Можливі інші варіанти)</p>	Усього 4 б.: по 1 б. за правильне тлумачення кожного фразеологізму.
<p>13. А що можна сказати про сучасну молодь? Про що вона мріє, чим переймається? Який її життєвий вибір?</p> <p>Розкрийте питання у вигляді тексту-роздуму (13-15 речень), при цьому посилайтесь на власний досвід, на життєві приклади відомих людей, на приклади із художньої літератури.</p>		Усього 13 б.: а) 3 б. за відповідність змісту есе обраній темі; 3 б. – за повну відповідність змісту обраній темі; 2 б. – за незначні відхилення в змісті есе від обраної теми; 1 б. – за значні відхилення в змісті есе; 0 б. – за невідповідність змісту есе обраній темі; б) 3 б. за мовне багатство і дотримання комунікативних якостей писемного

		<p>мовлення (логічність, смислову точність, виразність): 3 б. – за мовне багатство і дотримання основних комунікативних якостей писемного мовлення; 2 б. – за незначні порушення і відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 1 б. – за значне відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 0 б. – за повну відсутність мовного багатства і серйозні відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; в) 4 б.: за аргументованість викладу: 2 б. – за посилання на приклади з художньої літератури (по 1 б. за кожний приклад) + 1 б. – за посилання на власний досвід, на життєві приклади відомих людей + 1 б. – за наявність оцінки проблеми; г) 3 б. за композиційну стрункість і стильову єдність тексту есе: 3 б. – за струнку, логічно побудовану композицію і стильову єдність тексту; 2 б. – за часткове порушення композиції і стильової єдності відповіді; 1 б. – за суттєві порушення; 0 б. – за повну відсутність композиційної стрункості і стильової єдності відповіді чи її відсутність.</p>
<p>14. Наведіть приклади обрядів і ритуалів, притаманних весняному календарному циклу українського народу? Дайте відповідь 4-ма реченнями.</p>	<p>1. 14 березня, у день Ядохи, українці зустрічали весну: на світанку виходили на високий пагорб чи вилазили на дерева та закликали весну. 2. 22 березня вшановували пам'ять 40 святих мучеників: для вшанування святих господині випікали спеціальне обрядове печиво у вигляді 40 пташечок і вірили, що той, хто працюватиме цього дня, заробить 40 болячок. 3. 7 квітня – Благовіщення, це свято запроваджено на честь доброї звістки архангела Гавриїла, що Діва Марія стане матір'ю Ісуса Христа; а ще цього дня продовжували закликати весну. 4. Основним обрядом Вербної неділі було освячення вербових гілочок, якими потім били домочадців зі словами: «Не я б'ю, верба / шутка б'є, за тиждень –</p>	<p>Усього 8 б.: 2 б. за кожне речення, яке містить змістовну, розгорнуту відповідь; 1 б. – за нерозгорнуту, часткову відповідь; 0 б. – за недоречну відповідь чи її відсутність.</p>

	<p>Великдень!»</p> <p><i>(Можливі інші варіанти).</i></p>	
<p>У чому глибинний сенс українських народних предметних символів? Наведіть приклади 3-х-4-х видів предметів? Розкрийте їх символіку.</p> <p>Відповідь запишіть 4 реченнями.</p>	<p>Вишиванка – національна святиня, що несе в собі духовне багатство, високу мудрість і традиційний зв'язок багатьох поколінь; її зберігають як безцінну реліквію.</p> <p>Вінок – це символ дівочтва, вважалося, що він здатен захистити від будь-якого лиха, тому український віночок не просто дівоча краса, а й оберіг.</p> <p>Вишитий рушник – символ щасливої долі, найщиріших побажань, стародавній оберіг хати.</p> <p>Хата – символ рідної землі, Вітчизни, роду; в хаті душа цілих поколінь; вважається, що того, хто шанує рідну домівку, береже доля.</p> <p><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 8 б.:</p> <p>2 б. – за кожен правильну, розгорнуту відповідь;</p> <p>1 б. – за неповну, часткову, суперечливу відповідь;</p> <p>0 б. – за недоречну відповідь чи її відсутність.</p>
		<p>Примітка: за орфографічну, пунктуаційну грамотність, за граматичне і стильове оформлення роботи до всіх попередніх балів додається: усього 10 балів:</p> <p>10 б. – 0-1 помилка;</p> <p>9 б. – якщо допущено 2-3 помилки;</p> <p>8 б. – якщо допущено 4-5 помилок;</p> <p>7 б. – якщо допущено 6-7 помилок;</p> <p>6 б. – якщо допущено 8-9 помилок;</p> <p>5 б. – якщо допущено 9-10 помилок;</p> <p>4 б. – якщо допущено 11-12 помилок.</p> <p>Якщо в роботі допущено більше 12 помилок, бали за грамотність не додаються.</p>

90 +10 =100 балів